
Науковий журнал «Менеджер. Вісник Донецького державного університету управління» (м. Маріуполь) входить до таких міжнародних наукометричних баз даних, репозиторіїв та пошукових систем:

IndexCopernicus (Польща)	ResearchBib (Японія)	Advanced Science Index (Німеччина)	
Google Scholar	Directory of Research Journals Indexing	DRJI (Індія)	Universal Impact Factor
General Impact Factor – GIF (Індія)	Science Library Index (Австралія)	CiteFactor (США)	
InfoBase Index (Індія)	Journal Index (Туреччина)	Scientific Index Services(США)	
IndianScience.in (Індія)	Universal Impact Factor	Journal Impact Factor – JIF	
Information Matrix for the Analysis of Journals – MIAR (Іспанія)			

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

<i>Марова Світлана Феліксівна</i>	- доктор наук з державного управління, професор, голова редакційної колегії
<i>Балуєва Ольга Володимирівна</i>	- доктор економічних наук, професор, заступник голови редакційної колегії
<i>Аракелова Інна Олександрівна</i>	- кандидат економічних наук, доцент
<i>Белякова Оксана Володимирівна</i>	- кандидат економічних наук, доцент
<i>Деліні Марина Миколаївна</i>	- доктор економічних наук, доцент
<i>Дубницький Володимир Іванович</i>	- доктор економічних наук, професор
<i>Дятлова Валентина Василівна</i>	- доктор економічних наук, професор
<i>Жуков Святослав Августович</i>	- доктор економічних наук, доцент
<i>Віталіна Комірна (Республіка Польща)</i>	- доктор економічних наук, доцент
<i>Меліхов Андрій Анатолійович</i>	- доктор економічних наук, професор
<i>Поважний Олександр Станіславович</i>	- доктор економічних наук, професор
<i>Смерічевський Сергій Францович</i>	- доктор економічних наук, професор
<i>Солоха Дмитро Володимирович</i>	- доктор економічних наук, професор
<i>Сохніч Анатолій Якович</i>	- доктор економічних наук, професор
<i>Чуприна Олена Оскарівна</i>	- доктор економічних наук, доцент
<i>Токарева Валентина Іванівна</i>	- доктор наук з державного управління, професор

Адреса редакції:

87513, м. Маріуполь, вул. Карпинського, 58, ДонДУУ. Телефон: (0629) 38-97-74
Засновник – Донецький державний університет управління. Реєстраційне свідоцтво КВ № 14586-3557 ПР від 27.08.2008 р.
Наказом Міністерства освіти і науки України № 627 від 14.05.2020 р. журнал включено до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б» у галузі економічних наук (спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075).

Точка зору редакції не завжди збігається з точкою зору авторів.

Відповідальність за точність наведених фактів, цитат, прізвищ несуть автори.

Редакція залишає за собою право внесення редакційних та технічних правок без згоди авторів.

При передруку посилання на журнал “Менеджер” обов’язкове.

Розповсюджується безкоштовно за спеціальною розсилкою.

Виходить один раз на квартал.

ЗМІСТ:

Марова С. Ф., Солоха Д. В., Белякова О. В., Кисіль В. В. Етимологія формування концептів державного управління розвитком ринку екологічно чистих товарів в Україні	5
Потравка Л. О. Туристична галузь як пріоритет соціально-економічного розвитку країни.....	22
Фінагіна О. В., Коваленко Ю. О., Пригодюк О. М. Інформаційна економіка України: перспективи розвитку регіонального інформаційного менеджменту	29
Лохман Н. В., Устинов Р. Г. Методологічний аспект оцінювання інноваційного потенціалу	45
Вольська О. М., Барсук Ю. В. Формування зовнішньоекономічних зв'язків суб'єктів аграрного ринку в умовах глобалізації.....	53
Ковшун Н. Е., Стрільчук В. М. Факторний аналіз економічного розвитку локальних соціально-економічних систем (на прикладі Херсонської області)	63
Хаврова К. С. Вплив зовнішнього середовища на інтелектуалізацію діяльності торговельних підприємств	75
Мирошніченко Г. Б., Васишин М. В., Удрас А. Д. Удосконалення бізнес-процесу інжинірингової служби підприємства	84
Лучникова Т. П. Удосконалення механізму використання транзитного потенціалу підприємствами залізничного транспорту на ринку вантажних перевезень.....	96
Бутенко Т. О. Математична модель оцінки магістральної траєкторії розвитку господарської системи регіону	112
Солоха Д. В., Сапельнікова Н. А., Белякова О. В. Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в системі бізнес-планування підприємств України.....	127
Белякова О. В., Сиволап Л. А., Солоха Д. В. Регіональні аспекти забезпечення економічної безпеки в Україні	140
Лаврущенко Ю. О. Дослідження світових тенденцій розвитку морських портів	156
Очеретько О. О. Організація управління функціональною діяльністю підприємств морського транспорту	167

СОДЕРЖАНИЕ:

Марова С. Ф., Солоха Д. В., Белякова А. В., Кисель В. В. Этимология формирования концептов государственного управления развитием рынка экологически чистых товаров в Украине	5
Потравка Л. А. Туристическая отрасль как приоритет социально-экономического развития страны	22
Финагина О. В., Коваленко Ю. А., Пригодюк Е. Н. Информационная экономика Украины: перспективы развития регионального информационного менеджмента	29
Лохман Н. В., Устинов Р. Г. Методологический аспект оценивания инновационного потенциала	45
Вольская Е. М., Барсук Ю. В. Формирование внешнеэкономических связей субъекта аграрного рынка в условиях глобализации.....	53
Ковшун Н. Э., Стрильчук В. Н. Факторный анализ экономического развития локальных социально-экономических систем (на примере Херсонской области)	63
Хаврова Е. С. Влияние внешней среды на интеллектуализацию деятельности торгового предприятия.....	75
Мирошниченко А. Б., Васишин М. В., Удрас А. Д. Совершенствование бизнес-процесса инжиниринговой службы предприятия	84
Лучникова Т. П. Совершенствование механизма использования транзитного потенциала предприятиями железнодорожного транспорта на рынке грузовых перевозок	96
Бутенко Т. О. Математическая модель оценки магистральной траектории развития хозяйственной системы региона	112
Солоха Д. В., Сапельникова Н. А., Белякова А. В. Управление инвестиционно-инновационной деятельности в системе бизнес-планирования компаний Украины.....	127
Белякова О. В., Сиволап Л. А., Солоха Д. В. Региональные аспекты обеспечения экономической безопасности в Украине	140
Лаврущенко Ю. А. Исследование мировых тенденций развития морских портов	156
Очередыко Е. А. Организация управления функциональной деятельностью предприятий морского транспорта.....	167

CONTENTS:

Marova S., Solokha D., Bieliakova O., Kysil V. Etymology of formation of state management concepts of the environmentally friendly goods market development in Ukraine	5
Potravka L. The tourist industry as a priority of socio-economic development of the country.....	22
Finagina O., Kovalenko Yu., Prygodiuk O. Information economy in Ukraine: prospects for development of regional information management.....	29
Lokhman N., Ustinov R. The methodological aspects of evaluation of innovative potential	45
Volska O., Barsuk Yu. Formation of foreign economic communications of agrarian market subjects in globalization conditions	53
Kovshun N., Strilchuk V. Factor analysis of economic development of local socio-economic systems (on the example of the Kherson region).....	63
Khavrova K. The influence of the external environment on the intellectualization of the activities of trade enterprises	75
Myroshnychenko G., Vasylyshyn M., Udras A. Improving the business process of the enterprise engineering service.....	84
Luchnikova T. Improvement of the transit potential usage mechanism by the railway transport enterprises in the freight market.....	96
Butenko T. Mathematical model of the main regional economic system development path assessment	112
Solokha D., Sapelnikova N., Bieliakova O. Management of investment and innovation activities in the business planning system of ukrainian enterprises	127
Bieliakova O., Syvolap L., Solokha D. Regional aspects of ensuring economic security in Ukraine.....	140
Lavrushchenko Yu. Research of world trends development of seaports.....	156
Ocheredco O. Organization of management of functional activity of maritime transport enterprises	167

УДК 332.143:005:004 (477)

DOI: 10.35340/2308-104X.2020.87-2-03

**ІНФОРМАЦІЙНА ЕКОНОМІКА
УКРАЇНИ: ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО
ІНФОРМАЦІЙНОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ****ФІНАГІНА О. В.,****доктор економічних наук,
професор, завідувач кафедри
менеджменту та бізнес-
адміністрування Черкаського
державного технологічного
університету,****КОВАЛЕНКО Ю. О.,****кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту,
Індустріальний інститут ДВНЗ
«Донецький національний
технічний університет»,****ПРИГОДІЮК О. М.,****кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри
менеджменту та бізнес-
адміністрування Черкаського
державного технологічного
університету****INFORMATION ECONOMY IN
UKRAINE: PROSPECTS FOR
DEVELOPMENT OF REGIONAL
INFORMATION MANAGEMENT****FINAGINA O.,****Doctor of Science in Economics,
Professor, Head of Department of
Management and Business
Administration, Cherkasy State
Technological University,****KOVALENKO Yu.,****PhD in Economics. Associate
Professor of the Department of
Management, Industrial Institute of
the State Higher Educational
Establishment «Donetsk National
Technical University»,****PRYGODIUK O.,****PhD in Economics, Senior Lecturer
of the Department of Management
and Business Administration,
Cherkasy State Technological
University**

В дослідженні рекомендовано етапи, цільові управлінські дії та заходи прогностичного сценарування впровадження моделі управління знаннями регіонального інформаційного менеджменту. Виокремлено першу групу сценаріїв розвитку регіонального інформаційного менеджменту, яка є класичною та окреслюється позитивним, негативним та нейтральним сценаріями, що відповідають потребам мотивації за прискорених змін. Систематизовано базові напрями теорії та методології у напрями, що формують новітнє бачення регіонального менеджменту у форматі регіонального інформаційного менеджменту з метою формування стратегій діджиталізації. Обосновано сценарії другої групи, які є альтернативними та складаються з інноваційного, консервативного та соціоліберального сценаріїв. Рекомендовано інтегрувати сценарії з метою залучення подальшої моделі управління знаннями регіонального інформаційного менеджменту.

Ключові слова: інформаційна економіка; регіональний менеджмент; інноваційний розвиток; управління знаннями; сценарування.

В исследовании рекомендованы этапы, целевые управленческие действия и меры прогнозированого сценарирования внедрения модели управления знаниями регионального информационного менеджмента. Выделена первая группа сценариев развития регионального информационного менеджмента, которая является классической и определяется положительным, отрицательным и нейтральным сценариям, отвечающих потребностям мотивации из за ускоренных изменений. Систематизированы базовые направления теории и методологии в направления, формирующие новейшее видение регионального менеджмента в формате регионального информационного менеджмента с целью формирования стратегий диджитализации. Обосновано сценарии второй группы, которые являются альтернативными и состоят из инновационного, консервативного и социолиберального сценариев. Рекомендовано интегрировать сценарии с целью привлечения последующей модели управления знаниями регионального информационного менеджмента.

Ключевые слова: *информационная экономика; региональный менеджмент; инновационное развитие; управления знаниями; сценарирование.*

The article recommends practical steps, targeted management actions and script forecasting methods for implementing a knowledge management model into the regional information administration. The authors offer the first group of scenarios for the development of regional information management, which are classic and are defined in positive, negative and neutral scenarios to meet the requirement for motivation in the face of rapid changes. Basic theoretical and methodological approaches are systematized and classified according to several directions that shape the latest vision of regional administration in the format of regional information management to formulate strategies for digitization. The recommended scenarios, referred to the second group, are alternative and incorporate innovative, conservative and socio-liberal scenarios. The authors recommend to integrate the above-mentioned scenarios so as to further implement the management model of the regional information administration.

Key words: *information economy; regional administration; innovative development; knowledge management; scripting.*

Постановка проблеми. XXI століття ознаменоване системними та прискореними змінами розвитку національних економік, стрімкою соціалізацією та активним інформаційно-інноваційним прогресом. Такий рух має велику кількість векторів і свої особисті проєкції на регіони світу, територіальні утворення окремих країн, міжрегіональні комунікації та відносини. Такі процеси постають актуальними і для України в її стрімкому просуванні до світових стандартів інформаційного суспільства [1].

Світові тенденції прискореної трансформації змісту та ролі інформації в системі знань менеджменту характеризують збільшення обсягів інформаційних потоків, необхідність забезпечення інформаційної

безпеки та прискорення інтелектуалізації управлінських процесів і технологій, що сприяє формуванню новітніх наукових напрямів, які відповідають сучасним потребам регіональної економіки. Вплив інформаційних систем і технологій на розвиток регіонів є настільки великим і потужним, що в межах теорії та практики регіонального менеджменту виокремлюють інформацію в самостійний ресурс, елемент управлінського та економічного прогресу, інноваційну складову розвитку. До того ж прагнення до формування економіки знань на рівні регіону зобов'язує відтворювати суспільні відносини, які виникають завдяки використанню сучасних інформаційних мереж, Internet-технологій, високоінтелектуальних продуктів і супроводжуються докорінними перетвореннями виробничих та соціокультурних відносин, переходом продуктивних сил у новітні стани, що набувають характеристик великої інформаційної та інтелектуальної ємності. У результаті сформовано новітнє бачення майбутнього розвитку регіонів – побудови інформаційного суспільства [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасна наука має достатню кількість праць, присвячених дослідженням інформаційного та регіонального менеджменту, управлінню знаннями, оцінці, моделюванню, проектуванню й прогнозуванню моделей відтворення регіональних господарських комплексів, які окреслюють розвиток наукового напрямку регіонального інформаційного менеджменту, що вже сьогодні формує новітню платформу прискореного впровадження проектів та планів діджиталізації, надає поштовх підвищенню якості регіональних управлінських рішень. Значний внесок у розвиток і системне формування теорії та методології інформаційного менеджменту зроблено науковцями: М. Аттинджером, Ст. Біром, Н. Вінером, В. Глушковим, В. Грабауровим, У. Ешбі, Е. Уільямсом. Фундаментальні основи побудови інформаційного суспільства та інформаційної економіки на регіональному рівні заклали представники сучасної української науки: В. Геєць, З. Герасимчук, П. Гудзь, В. Захарченко, А. Шевчук. Формування теоретико-методологічного апарату регіонального інформаційного менеджменту здійснювали О. Амоша, П. Бубенко, З. Варналій, І. Заблюдська, О. Коломицева, С. Коляденко, М. Пашкевич, К. Шапошников, В. Шпильова.

Мета статті. Визначення та систематизація перспектив наукового напрямку регіональний інформаційний менеджмент в умовах реалії та пріоритетів розвитку інформаційної економіки України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз світових тенденцій

економічного зростання і чинників, що його обумовлюють, переконливо доводить, що пріоритетне місце в цьому процесі посідають зміни науки, саме науково-інноваційний прогрес забезпечує понад 80% приросту ВВП країн, що стали на інноваційний шлях розвитку. Вітчизняна економіка, її регіон мають досить значний потенціал розвитку, але його реалізація стримується саме на місцях, в неефективно організованому регіональному просторі.

Отже, перед українською наукою постають актуальні питання дослідження, оцінювання інформаційного інноваційного середовища, внутрішнього та зовнішнього станів, пріоритетів та особливостей відтворення, реального статистичного відображення та інші, що відповідають необхідності формування подальших перспективних планів у системному баченні змін: інноваційна та інформаційна економіка → знаннєва економіка → смарт-економіка → програмована економіка [3].

Відповідно до сучасних пріоритетів розвитку регіонів України рекомендуємо етапи, цільові управлінські дії та заходи прогнозного сценарування впровадження моделі управління знаннями регіонального інформаційного менеджменту та формування бачення комплексного руху наукової думки, врахування державної політики нарощення інформаційного потенціалу країни, проектів та програм інноваційного розвитку, інституціоналізації програм та проектів смартизації (рис. 1). Таке бачення носить рекомендаційний характер, передбачає розширення методів та технологій управлінського впливу залежно від мети, завдань та умов застосування [4].

Узагальнене бачення процедури сценарування розвитку наукового напрямку регіональний інформаційний менеджмент передбачає залучення первинних контурів сценаріїв майбутнього відповідних наукових знань з позиції знаннєвого розвитку. Групи сценаріїв, що можуть бути обраними для формування бачення перспективного розвитку регіонального інформаційного менеджменту з урахуванням потреб у стійкому розвитку регіонів, тенденцій нарощення процесу євроінтеграції, активізації діджиталізації, посилення конкуренції на світових ринках та в міжрегіональному просторі України.

Перша група сценаріїв розвитку регіонального інформаційного менеджменту є класичною та окреслюється позитивним, негативним та нейтральним сценаріями, що відповідають потребам мотивації за прискорених змін та можливостях залучення наявних технологій прогнозування (експертні панелі, дерева релевантності, SWOT-аналіз, мозковий штурм, метод Дельфі, побудова сценаріїв, технологічні дорожні карти, аналіз взаємного впливу) [5].

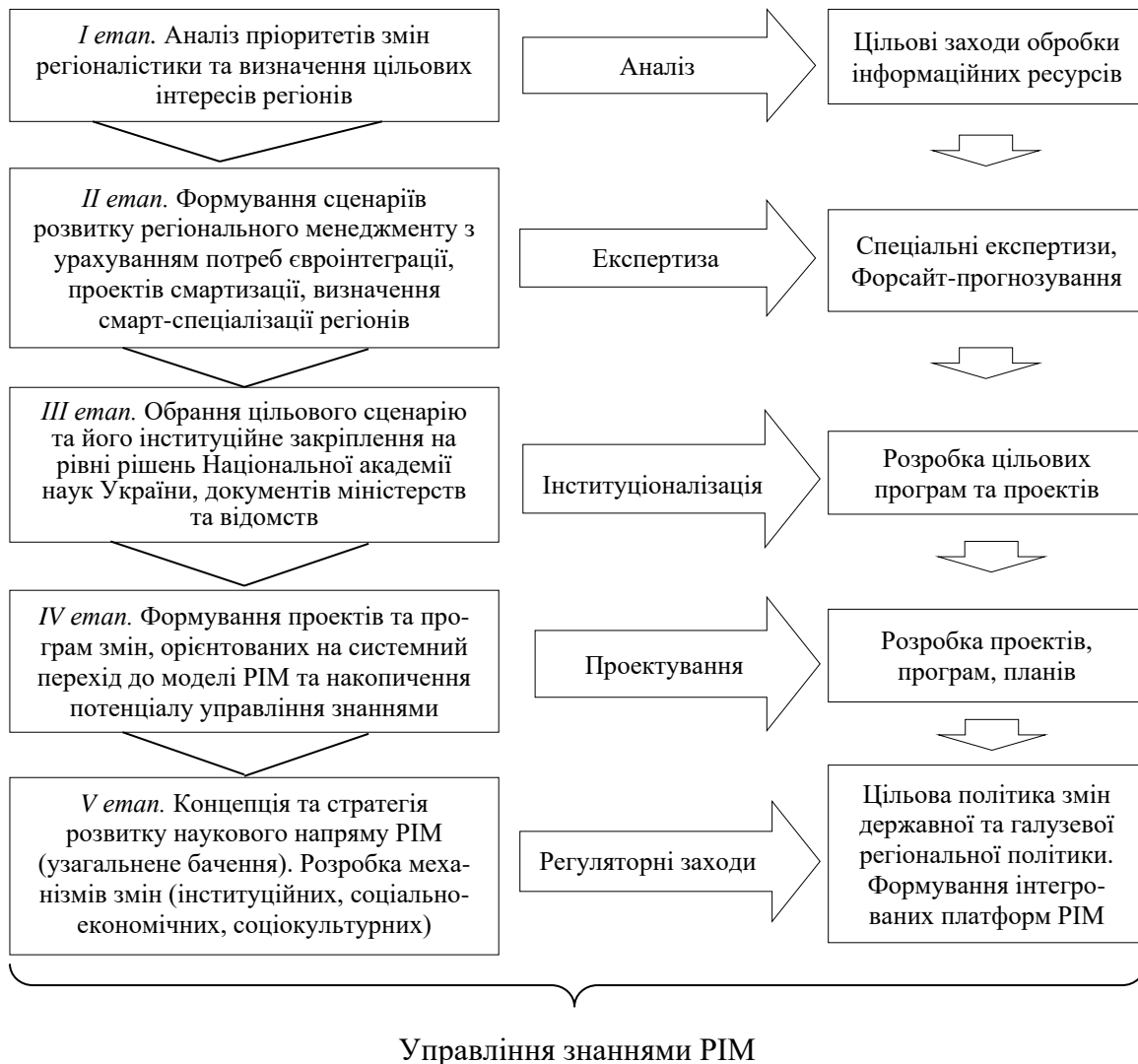

Рис. 1. Етапи процедури сценарування розвитку наукового напрямку регіонального інформаційного менеджменту (РІМ)

Нейтральний сценарій передбачає залучення знань та їхнього відтворення у поточному режимі за умови повільних змін й відсутності принципово орієнтованих реформ в економіці регіонів. Відбувається розвиток наукових шкіл в напрямі євроінтеграції, застосовується напіввідкрита модель наукових знань з елементами іміджевої підтримки окремих науковців. Надається пріоритетність бізнесових платформ інтегрування знань, інформації й інновацій з метою виведення інтелектуального капіталу за кордон та особистого збагачення представників великого бізнесу.

Негативний сценарій передбачає відмову від наявного національного наукового потенціалу регіонального менеджменту, регіональної економіки та залучення готової моделі регіонального інформаційного менеджменту, заснованої на іноземному досвіді. Потребує адаптування іноземних

механізмів, інструментів, технологій регулювання ринкового середовища та вимагає залучення готових інформаційних технологій, продуктів, послуг. Відбувається формування відкритої, прозорої моделі регіонального інформаційного менеджменту на основі повного нехтування національними та регіональними інтересами [6].

Позитивний сценарій передбачає збереження знань та визначення цільового концептуального бачення переходу від регіонального менеджменту до регіонального інформаційного менеджменту за рахунок активізації внутрішніх резервів, використання наукових досліджень та нагромадженого досвіду. Відбувається обґрунтування та визнання економічних, політичних, соціальних, культурних, екологічних і техніко-технологічних інтересів розвитку та впровадження системи знань регіонального інформаційного менеджменту. Здійснюється формування концепції та стратегії управління знаннями регіонального інформаційного менеджменту на основі системного залучення наукового та інформаційного прогресу.

Розвиток регіонального менеджменту відбувається складно, його рух не є однозначно прогресивним, тому рекомендуємо розглядати відповідні сценарії як позитивного, нейтрального, так і негативного спрямування [7].

Нейтральний сценарій. Збереження знань і відтворення у поточному режимі. Повільні зміни та розвиток наукових шкіл у напрямі євроінтеграції. Поступове формування напіввідкритої моделі наукових знань з елементами іміджевого просування вигідних для влади науковців. Пріоритетність бізнесових платформ інтегрування знань, інновацій з метою виведення інтелектуального капіталу за кордон та особистого збагачення. Розпорошення інтелектуального потенціалу науковців, представників школи регіоналістики за кордон, перехід до бізнесової діяльності.

Позитивний сценарій. Збереження знань і визначення цільового концептуального бачення переходу від «регіонального менеджменту» до «регіонального інформаційного менеджменту» за рахунок внутрішніх резервів, наявних досліджень, залучення досвіду. Обґрунтування та визнання економічних, політичних, соціальних, культурних, екологічних, техніко-технологічних інтересів розвитку та впровадження системи знань регіонального інформаційного менеджменту. Формування концепції та стратегії управління знаннями регіонального інформаційного менеджменту на засадах системного залучення наукового та інформаційного прогресу. Розвиток теорії, методології та практики інформаційної культури з вектором мультикультурності [8].

Системне вивчення наявного стану, оцінювання проблем і потенціалу розвитку регіональних комплексів у форматі дослідження інформаційного простору. Наукове обґрунтування цільової політики утворення великих кластерів (об'єднані регіони) з інтегрованими платформами інформаційних ресурсів. Формується відкрита наукова модель регіонального інформаційного менеджменту на основі врахування балансу інтересів, консолідації ресурсів, пріоритету залучення інтелектуальних технологій [9].

Новітні знання, накопичена теорія та методологія окреслюють перспективність отримання практичного досвіду. Закони, закономірності, прояви та явища інформаційного прогресу, поширення управлінської складової, інтелектуалізація регіонального менеджменту забезпечують стрімкий, всесвітньо визнаний рух. Парадигма відповідних змін і науково-практичних відносин має результативну дію, яка потребує свого визнання та обґрунтування ефективності дій з позицій інформаційного прогресу та питань балансу інтересів

Управління знаннями регіонального інформаційного менеджменту формує новітню ідею, концепцію та механізми розвитку наукового напрямку на платформі інтегрування різних дисциплін, наукових досліджень, сфер знань, цільових технологій. Головним елементом такого розвитку є векторність і відповідність знанням інформаційного менеджменту. Науковий прогрес такого руху забезпечують дослідження науковців, провідних менеджерів з питань теорії, методології, методичного забезпечення та практики. Актуальним постає питання системного залучення незалежних експертиз та публічної підтримки [6].

Систематизуємо базові напрями теорії та методології, що формують новітнє бачення регіонального менеджменту у форматі регіонального інформаційного менеджменту з метою формування стратегій діджиталізації, залучення потенціалу української регіоналістики: теорія інформаційних систем та інформаційних ресурсів у регіональному просторі; інформаційний потенціал регіону: теорія, методологія, принципи та механізми використання; інформаційний простір регіональних господарських систем (цифрова трансформація); теорія інтелектуального та інформаційного ринку – регіональні аспекти; регіональні ринки інформаційних продуктів і технологій; теорія інформаційного маркетингу: влада, регіональні утворення, ринки; методологія та методичні підходи планів та проектів діджиталізації в регіонах; інформаційні комунікації та зв'язки: регіональні та міжрегіональні аспекти взаємодії; інформаційна

інтеграція регіональних ринків в умовах інформаційного суспільства; інформаційна культура в системі компонентів та факторів системного розвитку регіонального менеджменту [10].

Такий перелік не є повним, він лише акцентує увагу на ключових питаннях та векторності руху наукової думки, окреслює можливості залучити вже напрацьовані дослідження, формує платформу для дискусій та обговорень конфліктних питань.

Негативний сценарій. Відмова від наявного національного наукового потенціалу регіонального менеджменту та регіональної економіки і залучення готової моделі регіонального інформаційного менеджменту (іноземний досвід). Адаптування іноземних механізмів, інструментів, технологій регулювання ринкового середовища. Залучаємо готові інформаційні технології, продукти, послуги. Формуємо відкриту, прозору модель регіонального інформаційного менеджменту на засадах повного нехтування національними та регіональними інтересами [7].

У межах негативного сценарію варто визначити наявність конфлікту інтересів. Передумовою такого конфлікту науково-дослідного спрямування є порушення балансу інтересів розвитку національного інформаційного простору, відсутність у векторах розвитку консолідації регіональних економічних та соціальних інтересів (рис. 2). Такий конфлікт порушує логіку розвитку систем наукових знань і надалі стимулює утворення конфліктних зон більш складного характеру, так званих системних конфліктів соціального та економічного, інформаційного та інноваційного спрямування.

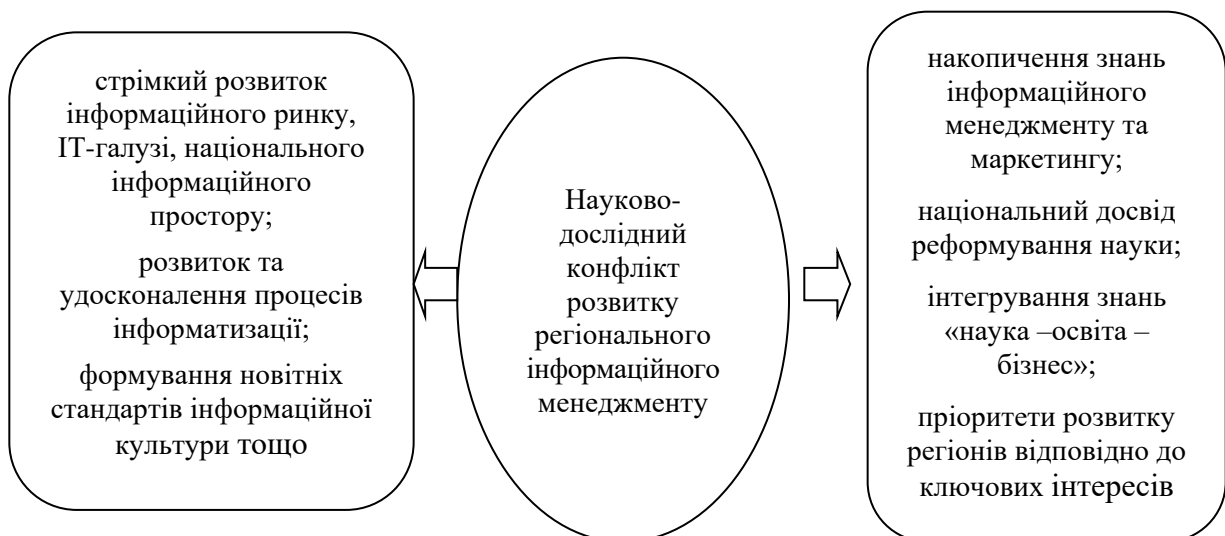

Рис. 2. Дія конфлікту розвитку регіонального інформаційного менеджменту у межах окресленого негативного сценарію

Однак варто наголосити, що негативний сценарій є принципово небажаним. Такі ситуації розвитку системи знань порушують дію законів прогресивного розвитку, захисту національних інтересів. Тому акцентувати увагу на таких подіях не варто.

Наведені сценарії окреслюють авторську думку, є узагальненими та виділяють, головним чином, вектори розвитку, але вони в першу чергу наголошують на зацікавленості науковців регіонального менеджменту в оцінках і потребах балансування та консолідації національних, регіональних, соціальних та економічних інтересів (рис. 3) [11].

Рис. 3. Вірогідні сценарії розвитку системи знань регіонального інформаційного менеджменту

Друга група рекомендованих сценаріїв є альтернативною та складається з інноваційного, консервативного та соціоліберального сценаріїв. Кожен з варіантів має свої переваги та особливості розвитку на пряму регіонального інформаційного менеджменту.

Інноваційний сценарій формує платформу новітнього бачення інноваційного розвитку науки, його пріоритетність та послідовність у процесі переходу до активного впровадження інновацій, стимулювання інноваційного розвитку економік регіонів з драйвером ІТ-галузі. першочерговою постає орієнтація на нові цінності – людина, інтелект, інформаційні ресурси. Держава закріплює принцип первинності людини, а не ресурсів в драйверах розвитку. Прикладом такої моделі розвитку суспільства може бути Ізраїль та його сучасна екосистема базована на державних ініціативах (проект Yozma). Інноваційний сценарій є найбільш складним та зорієнтованим на довгострокові проєкти. Особливе місце тут

буде мати досвід США (Силіконова долина, як приклад успішною інтеграції науки та практики) та Ізраїлю; обов'язковим постає залучення (або повернення) науковців з світовим визнанням в питаннях економіки, соціології, інноваційного менеджменту; фінансування науки за європейськими стандартами; поширення трансфер-технологій, венчурного інвестування співпраці науки та бізнесу; формування та інвестування регіональних наукових центрів ділового розвитку територій (або кластерів регіонів) з бюджетним фінансуванням та платформами співпраці з бізнесом [12].

За основу консервативного сценарію обрано послідовний перехід до трансформації наявної моделі регіонального менеджменту та збереження накопиченого потенціалу науки, залучення досвіду консервативних змін регіонів Європи. Такий сценарій є максимально наближеним до нейтрального.

У соціоліберальному сценарії першочерговим є питання соціалізації регіонального відтворення, соціокультурного прогресу, соціальних інтересів населення, пріоритетності в фінансуванні наукових та практичних проектів з акцентом на людиноцентричність. Визначено особливості такого сценарування, до яких віднесено складність визначення базових характеристик майбутніх моделей, необхідність залучення великого кола експертів, розмитість контурів моделювання в межах впливу на економічну та соціальну політику.

Запропоновані групи сценаріїв передбачають можливість їх інтегрування на основі загальних драйверів розвитку, методичного забезпечення об'єднання прогнозів на цільовій платформі, врахування прогнозів розвитку економіки країни та регіонів. Отримання інтегрованого сценарію є найбільш складною управлінською процедурою. Агрегацію сценаріїв рекомендовано проводити на основі розроблення цільових методик систематизації інформації, формування спільної сценарної схеми [13].

Рекомендуємо узагальнене бачення методів та управлінських підходів щодо агрегації сценаріїв. Головними тут постають методи агрегування, еквівалентування (більше підходить для оцінок просторових систем), декомпозиції та ранжування факторів та умов розвитку науки регіоналістики в майбутньому. Управлінський підхід та методи агрегування передбачають процес переходу (відбору) з великої сукупності даних, оцінок, рейтингів до меншої, але більш змістовної. Методи

декомпозиції орієнтовані на використання алгоритму розчленування завдань за цільовими драйверами [11].

Виокремлено групи напрямів досліджень, що постають актуальними для розвитку регіонів України у форматі агрегованого сценарію та стратегічного бачення перспектив діджиталізації: створення та забезпечення функціонування дієвих інституцій розвитку науки, поступовий перехід на моделі управління знаннями; забезпечення інституціональної підтримки переходу системи знань від регіонального менеджменту на модель регіонального інформаційного менеджменту; сприяння системному залученню до наукових проєктів, законів та нормативних положень новітнього, знаннево інтегрованого понятійно-категорійного апарату регіонального інформаційного менеджменту (регіональний простір, регіональний інформаційний простір, інформаційне поле, інформаційний потенціал, інформаційна культура тощо); формування державних програм розвитку системи знань регіонального інформаційного менеджменту на інтегрованих платформах інформаційного та наукового прогресу; підтримка зв'язків і формування нових комунікацій у парадигмах відносин «влада – бізнес – наука – освіта»; розроблення та прийняття концепції розвитку регіонального інформаційного менеджменту на платформі інтегрованого залучення змін і формування національної відкритої моделі управління знаннями; нарощення потенціалу комунікацій, посилення кластероутворення за рахунок інтеграції «бізнес – влада – освіта – наука», особливої уваги потребує кластероутворення за участю ІТ-галузі; активізація науково обґрунтованих процесів детінізації та формалізації української ІТ-галузі [14].

Кожна наука, її галузі та напрями мають свої вектори, сценарії розвитку. Оцінка перспектив розвитку формує ідею магістральних змін, окреслює майбутні стани. У межах оцінювання варіантів розвитку, потреби в ресурсному забезпеченні, особливостей формування цільових механізмів, інструментів активного розвитку наукового напрямку регіонального інформаційного менеджменту рекомендуємо залучати технології прогнозування, математичного та статистичного моделювання [15].

Саме прогнозування новітніх напрямів розвитку регіонального інформаційного менеджменту із залученням інструментів і технологій Форсайту надасть визначення руху, наповнить його актуальними трендами змін регіонів, залучить коло експертів та інструментарій публічної оцінки.

Між тим Форсайт просувається у науковому середовищі повільними темпами, а в практичній площині кількість Форсайт-проектів в Україні зовсім незначна і помітного впливу не має. Така ситуація стає додатковим фактором консервування стагнації в усіх сферах суспільства та заважає реальному стратегічному плануванню розвитку регіонів та громад. І все ж таки є підстави сподіватися, що Форсайт може бути затребуваним структурами влади, бізнесу та громадянського суспільства [16].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Вирішення накопиченого комплексу проблем, конфліктів, дисбалансів постає цільовим вектором, завданнями регіонального менеджменту. Розвиток знань регіонального інформаційного менеджменту, відповідний рух до моделі управління знаннями формує бачення груп наукових завдань, які потребують свого системного обґрунтування, вивчення, комплексного дослідження, визнання, окреслення механізмів та інструментів впровадження.

Запропонований в дослідженні поділ на групи є умовним, тому що загальними постають закони, закономірності, вектори розвитку. Наявне єдине узагальнене сприйняття вектору змін – рух у межах позитивного сценарію, формування конкурентоспроможної національної економіки, системне залучення ресурсів регіонів, пріоритетність національних інтересів над регіональними та бізнесовими з метою стратегічного розуміння перспектив діджиталізації: створення та забезпечення функціонування дієвих інституцій розвитку науки, наукових знань, поступовий перехід на моделі управління знаннями, забезпечення інституціональної підтримки переходу системи знань від регіонального менеджменту на модель регіонального інформаційного менеджменту, сприяння системному залученню до наукових проектів, законів та нормативних положень новітнього, знаннево інтегрованого понятійно-категорійного апарату регіонального інформаційного, формування державних програм розвитку системи знань регіонального інформаційного менеджменту на інтегрованих платформах інформаційного та наукового прогресу.

Література:

1. Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку: світовий та вітчизняний досвід: монографія / за ред. Писаренко Т. В., Кваша Т. К., Березняк Н. В., Прудка О. В. Київ: УкрІНТЕІ, 2015. 239 с.

2. Ляшенко В. И. Регулирование развития экономических систем: теория, режимы, институты: монография. Донецк: ДонНТУ, 2006. 668 с.
3. Гончаренко Н. І. Особливості функціонування світового ринку інформаційних технологій в умовах трансформаційних змін глобального економічного середовища. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2018. Вип. 7. С. 95–100.
4. Гиляревский Р. С. Информационный менеджмент: управление информацией, знанием, технологией. Санкт-Петербург: Профессия, 2009. 304 с.
5. Коваленко Ю. О. Методологічні підходи щодо інформаційно-аналітичного забезпечення регіонального інформаційного менеджменту. *Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції*: наук. журн. Херсон. нац. техн. ун-ту. Херсон, 2018. № 28 (17). С. 209–215.
6. Варцаба В. Регіональний економічний розвиток та доцільність уточнення суті і змісту поняття «регіональний менеджмент». *Галицький економічний вісник*. 2013. № 4. С. 49–57.
7. Менеджмент регіонального розвитку: монографія / за ред. О. В. Васильєва, К. А. Фісуна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків: ХНАМГ, 2010. 375 с.
8. Калініна Л. М. Генезис інформаційного менеджменту як галузі наукового знання. *Стратегічні пріоритети*. 2009. № 4 (13). С. 71–76.
9. Новак В. О., Макаренко Л. Г., Луцький М. Г. Інформаційне забезпечення менеджменту. Київ: Кондор, 2006. 462 с.
10. Діджиталізація як нова ера розвитку корпоративного права. URL: <https://sud.ua/ru/news/blog/145948-didzhitalizatsiya-yak-nova-era-rozvitku-korporativnogo-prava>.
11. Зінченко О. А. Управління інтелектуальним капіталом в процесі інформатизації менеджменту. *Менеджер. Вісник Донецького державного університету управління*. Донецьк: ДонДУУ, 2013. Вип. 2 (64). С. 196–200.
12. Коваленко Ю. О. Розвиток регіонального інформаційного менеджменту: європейський досвід. *Zarządzanie i Edukacja: dwumiesięcznik szkoły wyższej im. Bogdana Jańskiego*. Styczeń–Luty 2018. Numer 116. P. 98–104.
13. Финагина О. В., Солоха Д. В. Перспективы развития регионального информационного потенциала в контексте реструктуризации хозяйственного комплекса. *Механізми підвищення*

ефективності управління функціонуванням регіональної економіки. Серія «Економіка»: зб. наук. праць ДонДУУ. Донецьк: ДонДУУ, 2014. Т. XVII. Вип. 271. С. 322–332.

14. Мартінович В. Г. Інформаційна безпека: її місце та роль у системі ефективного менеджменту. *Механізми підвищення ефективності управління функціонуванням регіональної економіки*. Серія «Економіка»: зб. наук. праць ДонДУУ. Т. XII. Вип. 188. Ч. 2. Донецьк: ДонДУУ, 2011. С. 123–129.

15. Коптелов А. К. Digitization (оцифровка) vs digitalization (цифровизация). URL: <http://www.koptelov.info/digitization-digitalization>.

16. Зарплаты программистов (декабрь 2011). URL: [http://dou.ua/lenta/articles/ developers-salaries-december-2011](http://dou.ua/lenta/articles/developers-salaries-december-2011).

References:

1. Informatsiine zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku: svitovi ta vitchyzniani dosvid: monohrafiia / Pysarenko T. V., Kvasha T. K., Berezniak N. V., Prudka O. V. Kyiv: UkrINTEI, 2015. 239 s.

2. Lyashenko V. I. Regulirovaniye razvitiya ekonomicheskikh sistem: teoriya, rezhimy, instituty: monografiya. Donetsk: DonNTU, 2006. 668 s.

3. Honcharenko N. I. Osoblyvosti funktsionuvannya svitovoho rynku informatsiinykh tekhnolohii v umovakh transformatsiinykh zmin hlobalnogo ekonomichnogo seredovyscha. Visnyk Kharkivskoho natsionalnogo universytetu imeni V. N. Karazina. 2018. Vyp. 7. S. 95-100.

4. Gilyarevskiy R. S. Informatsionnyy menedzhment: upravlenie informatsiey, znaniem, tekhnologiy. Sankt-Peterburg: Professiya, 2009. 304 s.

5. Kovalenko Yu. O. Metodolohichni pidkhody shchodo informatsiino-analitychnoho zabezpechennia rehionalnogo informatsiinoho menedzhmentu. Sotsialno-ekonomichnyi rozvytok rehioniv v konteksti mizhnarodnoi intehtratsii: nauk. zhurn. Kherson. nats. tekhn. un-tu. Kherson, 2018. № 28 (17). S. 209-215.

6. Vartsaba V. Rehionalnyi ekonomichnyi rozvytok ta dotsilnist utochnennia suti i zmistu poniattia «rehionalnyi menedzhment». Halytskyi ekonomichnyi visnyk. 2013. № 4. S. 49-57.

7. Menedzhment rehionalnogo rozvytku: monohrafiia / za red. O. V. Vasylieva, K. A. Fisuna; Khark. nats. akad. misk. hosp-va. Kharkiv: KhNAMH, 2010. 375 s.

8. Kalinina L. M. Henezys informatsiinoho menedzhmentu yak haluzi

naukovoho znannia. Stratehichni priorityty. 2009. № 4 (13). S. 71-76.

9. Novak V. O., Makarenko L. H., Lutskyi M. H. Informatsiine zabezpechennia menedzhmentu. Kyiv: Kondor, 2006. 462 s.

10. Didzhitalizatsiia yak nova era rozvytku korporatyvnoho prava. URL: <https://sud.ua/ru/news/blog/145948-didzhitalizatsiya-yak-nova-era-rozvitku-korporativnogo-prava>.

11. Zinchenko O. A. Upravlinnia intelektualnym kapitalom v protsesi informatyzatsii menedzhmentu. Menedzher. Visnyk Donetskoho derzhavnoho universytetu upravlinnia. Donetsk: DonDUU, 2013. Vyp. 2 (64). S. 196-200.

12. Kovalenko Yu. O. Rozvytok rehionalnoho informatsiinoho menedzhmentu: yevropeyskyi dosvid. Zarządzanie i Edukacja: dwumiesięcznik szkoły wyższej im. Bogdana Jańskiego. Styczeń–Luty 2018. Numer 116. R. 98-104.

13. Finagina O. V., Solokha D. V. Perspektyvy razvitiya regional'nogo informatsionnogo potentsiala v kontekste restrukturizatsii khozyaystvennogo kompleksa. Mekhanizmi pidvishchennya efektyvnosti upravlinnya funktsionuvannyam regional'noï ekonomiki. Seriya «Ekonomika»: zb. nauk. prats' DonDUU. Donetsk: DonDUU, 2014. T. XVII. Vip. 271. S. 322–332.

14. Martinovych V. H. Informatsiina bezpeka: yii mistse ta rol u systemi efektyvnoho menedzhmentu. Mekhanizmy pidvyshchennia efektyvnosti upravlinnia funktsionuvanniam rehionalnoi ekonomiky. Seriya «Ekonomika»: zb. nauk. prats' DonDUU. T. KhII. Vyp. 188. Ch. 2. Donetsk: DonDUU, 2011. S. 123-129.

15. Koptelov A. K. Digitization (otsyfrovka) vs digitalization (tsyfrovyzatsiia). URL: <http://www.koptelov.info/digitization-digitalization>.

16. Zarplaty programmistov (dekabr 2011). URL: <http://dou.ua/lenta/articles/developers-salaries-december-2011>.

Global trends of accelerating transformations concerning the content and the role information plays in the management knowledge system are characterized by a rapid increase in the volumes of information flows, the need to ensure information security, to enhance the intellectualization of management processes and technologies, which will contribute to new scientific trends, that are able to meet the current needs of the regional economy. Taking into account the current priorities for the development of Ukrainian regions, the authors recommend practical steps, targeted management actions and script forecasting methods for implementing a knowledge management model into executing the

regional information management and visualizing the complex progress of the scientific thought, taking into consideration the governmental policy of increasing the information potential of the country, innovative development projects and programs, institutionalizing smartization programmes and projects. The generalized vision of scripting procedure for developing a scientific trend within the regional information management includes primary outlines of the future scenarios for the corresponding scientific knowledge from the standpoint of its knowledge development. The research allows the authors to offer the first group of scenarios for the development of regional information management, which is classic and is defined in positive, negative and neutral scenarios to meet the requirement for motivation in the face of rapid changes, which demands employing the existing forecasting technologies. Since the development of regional management meets various constraints, its movement may not be considered progressive at times. Therefore, it could be advisable to reflect on positive, neutral and negative scenarios. Managing the knowledge of the regional information administration generates a new idea, the concept and the mechanisms of the scientific trend development that will rest on the platform of integrating various disciplines, scientific researches, spheres of knowledge, and target technologies. Basic theoretical and methodological approaches are systematized and classified by the authors according to several directions that shape an updated vision of regional administration in the format of regional information management to formulate strategies for digitization. The recommended scenarios, referred to the second group, are alternative and incorporate innovative, conservative and socio-liberal scenarios. The authors recommend to integrate the above-mentioned scenarios so as to further implement the management model of the regional information administration.

Донецький державний університет управління
Міністерства освіти і науки України

Науковий журнал
**МЕНЕДЖЕР. ВІСНИК ДОНЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ УПРАВЛІННЯ**
Випуск 2 (87)' 2020

Українською, російською та англійською мовами

Відповідальний за видання

О.В. Балусєва

Технічний редактор

О.О. Дубравіна

Підп. до друку 27.02.2020 р. (протокол рішення Вченої ради ДонДУУ № 6).

Формат 60x84/8. Папір офсет.

Гарнітура Times New Roman.

Ум. друк. арк. 20,3. Обл.-вид. арк. 9,0.

Наклад 100 прим.